

§

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
ГжЗ 206/2018
10.10.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Беговић Пантић, председника већа, Ирене Гарчевић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужених "АА" и ББ, главног и одговорног уредника дневних новина "АА1", чији је заједнички пуномоћник адвокат АБ1, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ бр. 27/2018 од 22.02.2018.године, у седници већа одржаној дана 10.10.2018.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужених као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ бр. 27/2018 од 22.02.2018.године у ставу првом и четвртом изреке.

ОДБИЈА се захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па су обавезани тужени да му на име накнаде нематеријалне штете, за претрпељене душевне болове због повреде угледа и части, солидарно исплате износ од 50.000,00 динара, а на име претрпљених душевних болова због повреде права на приватни живот, износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 22.02.2018.године, па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се тужени солидарно обавежу да му исплате законску затезну камату на износ досуђен ставом првим изреке, а за период од дана подношења тужбе 30.12.2016.године па до 21.02.2018.године. Ставом трећим

изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени солидарно обавезу да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, исплате износ од још 70.000,00 динара, а на име претрпљених душевних болова због повреде права на приватни живот, износ од још 190.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 30.12.2016.године, па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно на име трошкова парничног поступка исплате износ од 91.500,00 динара.

Против наведене пресуде, тужени су благовремено изјавили жалбу, побијајући је из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку, и то у ставу првом и четвртм изреке.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Сл.гласник РС”, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужених неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена пресуда морала укиниту. Супротно жалбеним наводима тужених, у првостепеном поступку није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, с обзиром да су у пресуди наведени разлози о битним чињеницама који су јасни и непротивречни, а изрека пресуде је разумљива и у складу је са разлозима пресуде, тако да пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 06.10.2016.године у дневним новинама “АА1”, на 25. страни, објављен чланак са надсловом “Сексскандали у Србији од почетка 20-ог века до данас”, и са насловом “Заводници на 'локалу' - Власт боља од вијагре”. У тексту је, поред осталог, наведено: “Пре пет година “АА2” је дошао до 'голицавог' снимка СС тадашњег Републичког посланика на листи СРС и председника Скупштине општине аа, и његове секретарице СС1 Оно што овај филм (трајање:29 минута) разликује од бројних порнића кућне израде којима нас интернет преплављује је то што на почетку, уместо предигре, 'глумци' разговарају о актуелној ситуацији и политичким сплеткама у општини. Даљи ток радње је чиста класика, једино одскачу СС дугачке зимске гаће. 'Шта кажеш на мушкарце који носе дуге гаће?', пита председник Скупштине општине своју секретарицу, а она одговара :!Да не озебеш, пиле моје....” . Уз овај текст, објављена је и једна велика фотографија тужиоца испод које је наведено: “Челник аа у сред секс афере..... СС”, као и фотографија експлицитног садржаја испод које је наведено “Радикал у акцији.... СС са секретарицом”. Утврђено је и то да су информације о сексуалном односу тужиоца са секретарицом СС1, као и фотографије њиховог сексуалног односа објављене и током 2011.године у истим дневним новинама. Иначе, фотографија њиховог сексуалног односа настала је из снимка који је СС1 неовлашћено сачинила и уступила овим дневним новинама, због чега је против ње вођен кривични поступак пред Основним судом у Смедереву који је окончан тако што је оглашена кривом и осуђена због извршења кривичног дела неовлашћено фотографисање из члана 144 став 1 КЗ РС. Због објављивања фотогрфија интимног односа тужиоца са СС1 у дневном листу “АА2” током 2011.године, тужиоцу је досуђена накнада нематеријалне штете због повреде права на приватност пресудом

Вишег суда у Београду ПЗ.бр.238/11 од 05.02.2015.године, на коју је солидарно обавезан тужени издавач “АА2А” доо и одговорни уредник. Тужилац није дао сагласност туженима за објављивање информација из његовог приватног живота, нити фотографије експлицитног садржаја на којима је приказан тужилац са партнерком.

Наводима жалбе тужених не доводи се у сумњу законитост и правилност одлуке првостепеног суда која је заснована на савесној и брижљивој оцени сваког изведеног доказа засебно и свих доказа заједно у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, о чему су у побијаној пресуди наведени ваљани разлози које прихвата апелациони суд. У жалби нису истицане нове чињенице, нити су понуђени или предложени нови докази у смислу одредбе члана 372 став 1 Закона о парничном поступку, па жалбом чињенично стање није доведено у сумњу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право садржано у одредбама чланова 5, 9, 79, 80, 82, 112 и 115 Закона о јавном информисању и медијима (“Сл.гласник РС”, бр.83/2014 са каснијим изменама и допунама), када је закључио да постоји солидарна одговорност тужених, и то издавача медија “АА1” и одговорног уредника овог медија, да тужиоцу накнаде нематеријалну штету коју је претрпео неовлашћеним објављивањем информација о њему и записа његовог лика којима се врађа његово достојанство личности (част и углед) и право на приватност.

Без икаквог су основа наводи жалбе тужених о томе да је пресуда неразумљива јер тужени нису објавили неистините информације о тужиоцу, из чега произлази да тужени сматрају да је само неистинито информисање забрањено Законом о јавном информисању, те да оштећени само у том случају има право на накнаду штете.

Тужбом тужилац и не тврди да су објављене неистините информације. Напротив, тврдња је тужбе да су објављене информације из приватног живота тужиоца, као и експлицитна фотографија која приказује полни однос тужиоца са партнерком, све без његове сагласности. Такве информације су по природи ствари истините информације јер одговарају стварности. Међутим, поштовање права на приватност подразумева обавезу медија, односно издавача медија, новинара и уредника, да приликом информисања јавности о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна (члан 5 Закона о јавном информисању и медијима), о чињеницама (истинитим) из њихове приватне сфере, то могу чинити уз пристанак лица чијег се приватног живота информација тиче, односно лица чији лик (речи, односно глас) запис садржи, ако се може закључити при објављивању које је то лице (члан 80 став 1 Закона о јавном информисању и медијима). Управо због дужности медија да информишу о питањима од интереса за јавност, интерес јавности и интерес приватности лица на које се информација односи, односно лица чији лик запис садржи, могу бити супротстављени. У случају супротстављеног интереса јавности и лица чије се приватности информација односно запис тиче, увек је нужно размотрити који интерес је претежнији, и у случају да интерес јавности да се објави информација из приватног живота, односно лични запис, претежу у односу на интерес појединца да се информације не објаве, информација, односно запис се може објавити и без пристанка лица на које се информација односи, односно лица чији је лични запис. Овај изузетак прописан је чланом 82 Закона о јавном информисању и медијима, а првостепени суд је

одговорност тужених испитивао сагледавајући и претежност ових супротстављених интереса (јавности и приватности), правилно закључујући да интерес јавности не претеже над интересом тужиоца да се не објаве информације, односно не прикаже запис, иако је тужилац носилац и јавне политичке функције. Ово с тога што објављивање записа лика тужиоца током сексуалног односа и информацијама о томе какав је разговор водио са партнерком пре сексуалног чина, односно какав доњи веш тужилац носи, како то правилно закључује и првостепени суд, није било у интересу националне безбедности, јавне сигурности или економске безбедности земље, ради спречавања нереда или злочина, заштите здравља или морала или заштите права или слободе других (члан 82 став 2 тачка 2 Закона о јавном информисању и медијима).

И досадашња пракса Европског суда за људска права на овај начин одлучује када наступи сукоб између слободе медија, односно слободе изражавања из члана 10 Европске конвенције о људским правима (и у подједнакој мери права јавности да прима информације) и права на поштовање приватног живота заштићеног чланом 8 Конвенције. Европски суд у том случају разматра следећа питања: да ли информација доприноси дебати од јавног интереса, да ли је лице о коме је реч приватно лице или јавна личност, претходно понашање лица о којем је реч, садржај, облик и последице објављивања, те околности у којима су фотографије снимљене (пресуда Великог већа у предмету Von Hannover против Немачке- no.2, представка бр.40660/08 и 60614/08, пресуда од 07.02.2012.године и Axel Springer Ag против Немачке, представка бр.39954/08, пресуда од 07.02.2012.године).

Супротно наводима жалбе тужених, првостепени суд је у довољној мери оценио исказ сведока СС2, аутора текста, из чијег исказа, као и из исказа тужиоца, јасно произлази да се тужилац није сагласио са објављивањем експлицитне фотографије, као и информација из приватног живота. Пристанак лица чијег се живота информација тиче, односно чији лик запис садржи, онда када је нужно да постоји, мора бити изричит. Иако то није наглашено у одредби члана 80 Закона о јавном информисању и медијима, јасно је да је изричит пристанак нужан, односно да не може бити прећутан, конклюдентан нити подразумеван, с обзиром да је право на приватан живот основно људско право (члан 8 Европске конвенције о људским правима), тако да се сва ограничења морају рестриктивно тумачити.

Приликом одмеравања правичне новчане накнаде нематеријалне штете коју је тужилац претрпео повредом права на достојанство његове личности и права на приватност, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 200 Закона о облигационим односима и члана 232 Закона о парничном поступку. Досуђени износ накнаде одмерен је у складу са свим околностима конкретног случаја, значајем повређеног добра и циљем којем служи накнада. Досуђена накнада неопходна је ради заштите права тужиоца на достојанство његове личности и права на приватност, а примерена је друштвено-економским условима у којима се досуђује, па се овом накнадом у износу од по 50.000,00 динара, не погодује тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом правичне накнаде која представља морално задовољење оштећеног лица, при чему се досуђеним новчаним износима не угрожава слобода медија. Стога су неосновани жалбени наводи тужених да је код одмеравања правичног износа ових накнада погрешно примењена одредба члана 200 Закона о облигационим односима.

Навод жалбе тужених да тужилац није тражио објављивање демантија након објављивања спорног чланка, без утицаја је, како на право на накнаду, тако и на њену висину. Наиме, како је то већ наведено, информације објављене у медију “АА1”, дана 06.10.2016.године, нису неистините информације које је тужилац могао да демантује користећи се правом на одговор или правом на исправку информације. Одредба члана 117 Закона о јавном информисању и медијима прописује да суд приликом одлучивања о висини накнаде штете, посебно цени да ли је тужилац покушао да умањи штету коришћењем других средстава правне заштите у складу са одредбама овог закона. Међутим, у конкретном случају тужиоцу је повређена приватност, а та повреда већ је произвела све последице повреде права које се једино могу ублажити правичном новчаном накнадом чији је превасходни циљ морална сатисфакција која се постиже досуђеном накнадом. И захтев да се објави пресуда (могућност прописана одредбом члана 120 Закона о јавном информисању и медијима), није средство заштите тужиочевог повређеног права јер би се објављивањем пресуде његова приватност поново изложила јавности чиме би изнова тужилац трпео повреду права.

Овај суд имао је у виду и наводе жалбе о томе да част и углед тужиоца не могу бити повређени с обзиром на то да се на интернету налазе фотографије и читав видео снимак тужиоца са партнерком, међутим, да је управо овај текст са фотографијом тужиоца проузроковао повреду права на приватност и достојанство личности тужиоца, првостепени суд је утврдио из исказа тужиоца који је описао на који начин је доживео изношење његове приватности у овом тексту (повреда части) и како је доживео реакцију средине (повреда угледа). Осим тога, поновно актуелизовање теме од пре неколико година, ствара код тужиоца оправдану бојазан да ће тужени изнова износити ове информације из његовог приватног живота, што код тужиоца неминовно ствара душевне болове који оправдавају досуђивање правичне накнаде.

Апелациони суд је ценио и остале наводе изјављене жалбе, али како се овим наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, то се ови наводи посебно не образлажу сагласно овлашћењу садржаном у одредби члана 396 став 1 Закона о парничном поступку.

Правилна је одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке побијане пресуде, јер је донета правилном применом одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, због чега је побијана пресуда и у овом делу изреке потврђена. Сви наводи тужених у погледу тога да досуђени износ није сразмеран проценту успеха тужиоца у овој парници, указујући тиме на неправилну примену одредбе члана 153 Закона о парничном поступку, нису основани. Наиме, када се ради о захтеву за накнаду нематеријалне штете, приликом одлучивања суда о трошковима поступка у ситуацији када је странка у поступку успела делимично са тужбеним захтевом, њој припада у целости износ накнаде парничних трошкова, али према висини досуђене накнаде. Стога је правилно првостепени суд поступио када је тужиоцу признао трошкове на име ангажовања адвоката и трошкове судских такси, сразмерно висини досуђене накнаде.

На основу свега изложеног, Апелациони суд је одбио као неосновану жалбу тужених и потврди првостепену пресуду у ставу првом и четвртом изреке применом

члана 390 Закона о парничном поступку, па је одлучио као у ставу првом изреке.

Одлука у ставу другом изреке донета је на основу одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку у вези члана 153 Закона о парничном поступку.

Председник већа-судија
Светлана Беговић Пантић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић